

2011. január 19., szerda

A haiti helyzet egy évvel a földrengést követően: humanitárius segély és újjáépítés

P7_TA(2011)0018

Az Európai Parlament 2011. január 19-i állásfoglalása a földrengés után egy évvel Haitin tapasztalható helyzetről: humanitárius segítségnyújtás és újjáépítés

(2012/C 136 E/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 2010. március 31-én New Yorkban megrendezett, „Úton Haiti új jövője felé” elnevezésű nemzetközi adományozói konferenciára és az Európai Parlament Fejlesztési Bizottsága New Yorkba delegált küldöttségének jelentésére,
- tekintettel a Haiti nemzeti rehabilitációjára és fejlődésére, valamint a jövő nagy kihívásaira vonatkozó, 2010. márciusi cselekvési tervre,
- tekintettel a Külügyek Tanácsa 2010. január 18-i brüsszeli különleges ülésének következtetéseire,
- tekintettel az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének a Haiti földrengéssel kapcsolatos, 2010. január 19-i nyilatkozatára,
- tekintettel a 2010. január 25-i montreali miniszteri előkészítő konferencia következtetéseire,
- tekintettel a 2007 decemberében a három európai intézmény által aláírt, a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusra,
- tekintettel a közelmúltbeli haiti földrengésről szóló, 2010. február 10-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Parlament Fejlesztési Bizottsága haiti kiküldetéséről (2010. június 25–27.) szóló jelentésére,
- tekintettel az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2010. augusztus 30-i, a Haitin és a Dominikai Köztársaságban tett tényfeltáró látogatásról szóló jelentésére,
- tekintettel Catherine Ashtonnak, a Bizottság alelnökének/az Európai Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, és Kristalina Georgievának, a Bizottság tagjának a haiti katasztrófára adott uniós válasz tanulságairól szóló, 2010. júniusi közös dokumentumára,
- tekintettel a Bizottság 2010. október 26-i, a vészhelyzetek idején tanúsított európai katasztrófaelhárítási képességről szóló közleményére (COM(2010)0600),
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Haiti Stabilizációs Missziójára (MINUSTAH),
- tekintettel Michael Barnier „Az európai polgári védelmi erő: Europe aid” című, 2006 májusában közzétett jelentésére,
- tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) bekezdésére,

⁽¹⁾ HL C 341. E, 2010.12.16., 5. o.

2011. január 19., szerda

- A. mivel a 2010. január 12-én Haitiben bekövetkezett, a Richter-skála szerinti 7,3-as erősségű földrengésnek 222 750 halálos áldozata volt, mintegy 3 millió embert érintett és 1,7 millióan maradtak fedél nélkül, akik közül még mindig több mint 1 millióan vannak szervezetlen, ideiglenesnek szánt táborokban, míg az emberi jogi csoportok e táborokra jellemző „rettenetes” életkörülményekre mutatnak rá, nevezetesen a nők ellen elkövetett „erőszak és szexuális bűncselekmények” veszélye,
- B. mivel 2,5 és 3,3 millió között van azoknak az embereknek a száma, akiknek nem biztosított az alapvető élelmezés egy olyan országban, ahol a népesség 60 %-a él vidéki területeken, és 80 %-a teljes szegénységben él,
- C. mivel egy évvel a földrengést követően Haitiben még mindig káosz uralkodik és vészhelyzet van, és alig kezdtek hozzá az újjáépítéshez,
- D. mivel a több évtizedre visszanyúló szegénység, környezetromlás, természeti katasztrófákkal szembeni kiszolgáltatottság, erőszak, a politikai stabilitás hiánya és diktatúra következtében Haiti Amerika legszegényebb országa, ahol a katasztrófa előtt a 12 millió haiti lakos többsége megélhetését kevesebb mint napi két dollárból biztosította; és mivel a földrengés által okozott károk még inkább visszavetették az állam azon képességét, hogy biztosítsa az alapvető közszolgáltatásokat és hathatósan reagáljon a segítségnyújtási és újjáépítési erőfeszítésekre,
- E. mivel Haiti újjáépítése érdekében a 2010. március 31-én New Yorkban tartott nemzetközi adományozói konferencián ígért 10 milliárd dollárból ez idáig csupán 1,2 milliárd dollárt folyósítottak (18 hónapos és 3 éves határidővel),
- F. mivel a közelmúltban történt haiti tragédia bebizonyította, hogy az Unió katasztrófaelhárító eszközeit (humanitárius segítségnyújtás és közösségi polgári védelmi mechanizmus) hatékonyság, gyorsaság, együttműködés és láthatóság terén meg kell erősíteni,
- G. mivel Haiti javaslatára létrehozták az ország újjáépítéséért felelős ideiglenes bizottságot (CIRH) a források koordinálása és hatékony rendelkezésre bocsátása, valamint a Haiti fejlesztését célzó cselekvési terv végrehajtása érdekében; és mivel legfőbb adományozóként az Európai Bizottság tagja ennek az ideiglenes bizottságnak és szavazati joggal is rendelkezik,
- H. mivel az ország újjáépítésében a törmelék elhordása jelenti a legnagyobb kihívást – eddig a romoknak csupán egy kis hányadát sikerült eltakarítani – és a mostani ütemben haladva legalább hat év kell a milliányi köbméternyi törmelék eltávolításához,
- I. mivel a 2010. október 19-én kitört kolerajárványnak eddig 3 000 halálos áldozata volt és 150 000-en betegedtek meg; mivel a járvány terjedése az állam nyilvánvaló strukturális hiányosságairól, valamint a nemzetközi segítségnyújtás és a Minustah korlátairól tanúskodik, és mivel a választások után bekövetkezett jelenlegi politikai válság kihat a kolera ellen való fellépésre,
- J. mivel a kolerajárvány elleni küzdelemre igényelt 174 millió dollárból az ENSZ-hez még csak 44 millió dollár érkezett,
- K. mivel a WHO becslése szerint, ha nem sikerül a járványt megszüntetni, az elkövetkező 12 hónapban 400 000 új megbetegedéssel kell számolni,
- L. mivel a 2010. november 28-án megrendezett választásokat – amelyek ideiglenes eredményeit december elején hirdették ki – követően erőszakos megmozdulások zajlottak Haitiben, és számos csalárról érkezett bejelentés; és mivel a nemzetközi közösségnek az ország újjáépítéséhez nélkülözhetetlen tiszta szavazás biztosítása érdekében támogatnia kellene az átlátható és legitim választási eljárást; és mivel a polgári lakosság védelme elsőbbséget kell, hogy élvezzen,
1. ismételten kifejezésre juttatja szolidaritását Haiti népével, a földrengés és a kolera áldozataival és hangsúlyozza, hogy az újjáépítésnek a haiti lakosság és a civil társadalom konzultációja és bevonása mellett kell megvalósulnia;

2011. január 19., szerda

2. kéri, hogy a nemzetközi közösség – beleértve az Európai Uniót – vállaljon határozott és hosszú távú kötelezettséget a New York-i nemzetközi adományozói konferencián tett ígérek megvalósításáért és cselekedjen haladéktalanul; szintén hangsúlyozza, hogy a Haiti újjáépítéséhez nyújtott valamennyi humanitárius segély és támogatás adomány, és nem adósságot eredményező kölcsön formájában történik;
3. emlékeztet a nemzetközi közösség erőteljes mozgósítására a Haitin pusztító földrengést követően és a Haiti újjáépítését támogató tényleges politikai akaratra, vagyis arra, hogy a múlt hibáiból tanulva végre az országban tapasztalható szegénység mögött húzódó okokat kell célba venni;
4. sajnálatosnak tartja a Haitiben bekövetkezett katasztrófa méretét, amelynek hatásai még egy évvel a földrengést követően is érzékelhetők; üdvözlö az Európai Bizottság által Haiti számára biztosított humanitárius segély nagyságát (mintegy 120 millió euró, ebből 12 milliót irányoztak elő a kolera elleni küzdelemre) és az Európai Unió tagállamainak közel 200 millió eurós segélyét, valamint a nemzetközi együttműködésért, humanitárius segítségnyújtásért és válságkezelésért felelős biztos, illetve a DG ECHO munkatársainak és szakértőinek elkötelezettségét;
5. hangsúlyozza, hogy a klaszterek létrehozása révén lehetővé vált a humanitárius műveletek helyszíni koordinációja, azonban a humanitárius szereplők sokfélesége és a nagyvárosi térségből következő igen összetett vészhelyzet miatt e módszer korlátai is jelentkeztek;
6. üdvözlö a humanitárius szervezetek és a tagállamok (Vöröskereszt, nem kormányzati szervezetek, ENSZ) által végzett erőfeszítéseket és munkát, és ragaszkodik a humanitárius beavatkozások nem látható hatásainak, valamint annak kommunikálásához, hogy a helyzetet kézben tartották és ellátták a sebesülteket, továbbá az emberek számára ivóvizet, élelmet, valamint átmeneti menedéket biztosítottak;
7. megállapítja, hogy a kolerajárvány következtében nyilvánvalóvá vált, hogy az állam szinte teljességgel tehetetlen egy könnyen megelőzhető és gyógyítható betegséggel szemben, valamint megmutatkoztak a nemzetközi segítségnyújtási rendszer korlátai egy olyan országban, amely jelentős humanitárius segítségben részesül (12 000 nem kormányzati szerv részéről); hangsúlyozza, hogy a humanitárius szereplők nem takargathatják tovább az állam gyengeségeit vagy nem léphetnek fel helyette, továbbá, hogy a hosszú távú fejlődés érdekében sürgős cselekvésre van szükség, főként az egészségügyi ellátáshoz és az ivóvízhez való hozzáférés és a higiénia érdekében;
8. örömmel tölti el a Bizottság és a tagállamok által a Haiti újjáépítése érdekében rendezett nemzetközi adományozói konferencián együttesen tett 1,2 milliárd eurós kötelezettségvállalás, melyből 460 millió eurót tesz ki a Bizottság nem humanitárius célokra szolgáló segélye; ismételten kéri, hogy az Európai Unió legfőbb adományozóként töltsön be vezető politikai szerepet az újjáépítésben;
9. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a Haiti újjáépítése érdekében mozgósított forrásaik ütemezése és a Bizottságnál megmaradt források – a New Yorkban bejelentett 460 millió euróból még 169 millió áll rendelkezésre – ütemezésének féldős értékelése során, közös fellépésük részeként a vidéki infrastruktúra fejlesztésén és a kistermelők támogatásán keresztül vegyék fel a helyi élelmiszertermelést és az élelmiszerbiztonságot a Haiti újjáépítése terén tett erőfeszítések közé; felszólít a Bizottság által 2010 márciusában bejelentett, az élelmiszerbiztonság új cselekvési keretrendszerének végrehajtására;
10. sajnálatosnak tartja, hogy a Haiti újjáépítéséért felelős ideiglenes bizottság – amelynek központi szerepet kell betöltenie az újjáépítés koordinálásában – későn kezdte meg munkáját; sajnálja, hogy nincsenek információk a bizottság működésére és hatékonyságára vonatkozóan, és kéri a Bizottságot, hogy az ideiglenes bizottság tagjaként lépjen közbe a testület mandátuma végrehajtásának felgyorsítása és működésének felülvizsgálata érdekében, továbbá nyújtson be az Európai Parlament elé egy jelentést az ideiglenes bizottság tevékenységéről, a New York-i konferencián ígért és az újjáépítéshez ténylegesen rendelkezésre bocsátott források és pénzeszközök felhasználásáról;
11. elismeri, hogy az újjáépítés központi irányító struktúráját képező ideiglenes bizottság csak a haiti állami kapacitások visszaállítása és az átlátható és legitim választások útján megválasztott, megújult vezetői réteg, valamint e gigászi probléma megoldásához elengedhetetlen döntések meghozatalát vállaló igazi politikai akarat által működhet hatékonyan;

2011. január 19., szerda

12. nyomatékosan kéri a haiti kormányt, hogy folytassa és valósítsa meg a nemzeti újjáépítési tervben tett kötelezettségvállalásait az állami hatalom megerősítése, a helyi kormányzás hatékonyabbá tétele, a helyi és nemzeti intézmények kapacitásainak megerősítése, valamint a politikai, gazdasági és intézményi decentralizáció koncepciójának integrálása érdekében;
13. úgy véli, hogy növelni kellene a helyi hatóságok és a civil társadalom képviselőinek támogatását és a döntéshozói folyamatba való bevonását;
14. sajnálatát fejezi ki, amiért a fővárost elborító többtonnányi törmelék elhordásához a haiti embereknek csak lapátok, csákányok és talicskák állnak rendelkezésükre, ami a helyzet súlyához mérve nevetégesnek tűnik; kiemeli, hogy Haiti újjáépítéséhez elengedhetetlen a törmelék eltávolítása; sajnálatosnak tartja, hogy a romok eltakarítására gyakorlatilag nem szabadítottak fel forrásokat; és felkéri a Bizottságot, hogy nyújtson pénzügyi segítséget és technikai támogatást a törmelék eltávolításához;
15. felhívja az ENSZ-t, hogy vizsgálja felül a Minustah megbízatását különös figyelmet fordítva a biztonsági kérdésekre, és aggodalmát fejezi ki hatékonysága miatt az utóbbi események – kolerajárvány és választások – vonatkozásában;
16. sajnálatosnak tartja a Haitiben a lakhatás terén fennálló súlyos válságot; hangsúlyozza, hogy a rendelkezésre álló földterületek és a fölbirtoklási rendszer hiányában, valamint azáltal, hogy a diaszpóra számos földparcellát lefoglalt, nehézségekbe ütközik a hajléktalanok elhelyezése, akik döntő többségben főként a fővárosban, Port-au-Prince-ben létesített szükségtáborokban élnek, és a haiti hatóságok részéről olyan voluntarista intézkedések meghozására irányuló politikai akaratra apellál, mint a kisajátítás;
17. növekvő aggodalommal tölti el a legsebezhetőbb személyek – nevezetesen a nők és a gyermekek – földrendést követően kialakult helyzete, és ami 800 000 gyermeket sújtott, akik ki voltak téve az erőszak, a szexuális visszaélés, az emberkereskedelem, a kizsákmányolás és a magukra maradás veszélyének, és kéri az Európai Uniót (Bizottságot), hogy határozottan kötelezze el magát aziránt, hogy a gyermekek számára visszaállítsák a védelmet nyújtó, biztonságos élethez szükséges kereteket, valamint támogassa a haiti szociális védelmi rendszer létrehozásához szükséges folyamatot és az oktatási reformot; és javasolja az életkörülmények és a biztonság javítását a táborokban;
18. kéri az Európai Uniót, hogy a sziget kormányával együttműködve fogalmazzon meg a gyermekek jogait védő globális jogszabályokat annak érdekében, hogy végrehajtsák a nemzeti jogban a Haiti által ratifikált, a gyermekek jogaira, az emberi jogokra, a rabszolgaság felszámolására és a gyermekek jogainak védelmére vonatkozó számos nemzetközi eszközből adódó kötelezettségeket;
19. rendkívül fontosnak tartja a családjuktól elszakított gyermekek azonosítására, nyilvántartásba vételére és családjuk felkutatására vonatkozó folyamat végrehajtásának támogatását, továbbá a különleges határőrizet kialakítását az embercsempészet és az illegális örökbefogadás megakadályozása érdekében;
20. alapvető fontosságúnak és az ország újjáépítéséhez elengedhetetlennek tartja a haiti állam a demokrácia működtetéséhez és az ország megfelelő kormányzásához szükséges képességének azonnali kialakítását, valamint a haiti civil társadalom és lakosság bevonását;
21. komoly aggodalmának ad hangot az erősen vitatott és a külföldi megfigyelői küldöttségek által óvatosan jóváhagyott elnöki választások eredménye következtében kialakult jelenlegi politikai válság miatt: az Amerikai Államok Szervezete által küldött szakértők jelenleg újraszámolják a szavazatokat és a 2011. január 13-án, csütörtökön benyújtott jelentésükben azt javasolták, hogy bizonyított csalások miatt a kormányzó hatalom jelöltje, Jude Célestin helyébe Michel Martelly kerüljön;
22. kéri az Európai Uniót, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt a legitim és átlátható választási folyamat erőteljes támogatása, valamint annak érdekében, hogy a februárra halasztott második forduló rendben menjen végbe, hogy Haiti ne süllyedjen egy még mélyebb válságba; úgy véli, hogy csak egy választott, legitim elnök és a legitim parlamenti képviselők tudják meghozni a szükséges döntéseket, továbbá hogy az újjáépítéshez stabilitásra és megfelelő politikai akaratra van szükség;

2011. január 19., szerda

23. sürgeti a nemzetközi közösséget és az Európai Uniót, hogy szorosan működjön együtt a jövőbeli haiti hatóságokkal és nyújtson segítséget számukra a teljes újjáépítési folyamat során és intézményeik és az állami kapacitások megszervezésében, amelyek elvezetnek a valamennyi szinten való új egyensúly, a teljesen működőképes demokrácia felé;
24. kiemeli a haiti diszpóra által küldött és a haiti lakossághoz – sürgős szükségleteikre gyorsan felhasználható – közvetítők nélkül kifizetett pénzek alkotta tőkeáramlás döntő fontosságát; felkéri a tagállamokat és a haiti kormányt, hogy könnyítsék meg az ilyen átutalásokat, és tegyenek lépéseket azok költségeinek csökkentése érdekében;
25. nyomatékosan kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy helyezték prioritásaik elejére Haiti helyreállítását és rehabilitációját; hangsúlyozza, hogy itt az ideje Haiti megsegítésének, hogy egy gazdaságilag és politikailag erős és autonóm orszaggá válhasson; és kéri a nemzetközi közösséget, hogy használja ezt az alkalmat a haiti szegénység mélyen gyökerező okainak egyszer és mindenkorra történő elhárítására;
26. kéri a Bizottságot, hogy a humanitárius segítségnyújtásról szóló európai konszenzus szellemében a kormánnyal, a helyi szervezetekkel és a civil társadalommal együttműködve tegyenek jelentős erőfeszítéseket a katasztrófákra való felkészülés és a katasztrófaveszély-csökkentés, a sürgősségi segítségnyújtás és a hosszú távú fejlődés fázisába integrálása érdekében;
27. nyomatékosan kéri a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb terjesszen elő javaslatokat egy, az európai polgári védelmi mechanizmuson alapuló európai polgári védelmi erő felállítására;
28. megállapítja, hogy Haitin évtizedek óta jelen vannak a humanitárius segélyszervezetek, továbbá hogy a sürgősségi segítségnyújtás, a rehabilitáció és a fejlesztés közötti kapcsolatnak nagy jelentősége van ebben a válságban; külön kiemeli azt a tényt, hogy rendkívül fontos, hogy az ENSZ maradjon valamennyi civil és katonai művelet koordinációjának vezetője mind a biztonság és a humanitárius segély visszaállítása, mind az újjáépítés és fejlesztés terén;
29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamoknak, Haiti elnökének és kormányának, az ENSZ humanitárius ügyekért és gyorssegélyekért felelős főtitkár-helyettesének, a Világbanknak és a Nemzetközi Valuta-alapnak.

A szólásszabadság megsértése és szexuális orientáción alapuló megkülönböztetés Litvániában

P7_TA(2011)0019

Az Európai Parlament 2011. január 19-i állásfoglalása a véleménynyilvánítás szabadságának megsértéséről, valamint a szexuális irányultság miatti hátrányos megkülönböztetéséről Litvániában

(2012/C 136 E/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az emberi jogokat és alapvető szabadságokat biztosító és a hátrányos megkülönböztetést tiltó nemzetközi eszközökre, nevezetesen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 6. és 7. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 19. cikkére, amelyben az EU, illetve annak tagállamai kötelezettséget vállalnak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmére, és amelyek európai eszközöket biztosítanak a hátrányos megkülönböztetés és az emberi jogok megsértése elleni küzdelemhez,
- tekintettel az Európai Unió alapjogi chartájára, és különösen annak 11. cikkére, amely garantálja a véleménynyilvánítás szabadságát, illetve 21. cikkére, amely tiltja a szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést,